Mihaela Minulescu (2004) *Psihodiagnoza modernă. Chestionarele de personalitate* Bucureşti: Editura Fundației România de Mâine

Indiferent de domeniul de expertiză, studiul personalității reprezintă un aspect esențial pentru orice profesionist din domeniul psihologiei. Dată fiind complexitatea şi dinamica personalității, o serie de dificultăți apar în realizarea acestui demers, dificultăți pe care studentul la psihologie şi practicianul în acest domeniu este necesar să le cunoască şi să le ia în considerare. Cursul ,,Psihodiagnoza modernă. Chestionarele de personalitate'' oferit de Mihaela Minulescu, cadru didactic la „Facultatea de sociologie-psihologie" din cadrul Universității „Spiru Haret", Bucureşti, reprezintă un ghid util pentru studenți în realizarea primilor paşi în demersul de cunoaştere psihologică a persoanei, şi anume alegerea şi dezvoltarea instrumentelor folosite în psihodiagnostic astfel încât să corespundă cât mai bine obiectivului urmărit.

Primul capitol al lucrării constituie o sinteză teoretică a cerințelor fundamentale în construirea şi experimentarea chestionarelor destinate evaluării personalității. Un aspect pe care l-am apreciat ca deosebit de util îl reprezintă prezentarea onestă a principalelor limite şi dificultăți intrinseci acestui demers, parcurgerea acestui capitol ajutându-l în mod real pe student să îşi formeze o imagine de ansamblu asupra avantajelor şi dezavantajelor evaluării personalității cu ajutorul chestionarelor.

Pe parcursul următoarelor nouă capitole autoarea detaliază o serie de aspecte legate de construcția unora dintre cele mai cele mai cunoscute şi utilizate teste de evaluare a personalității: Chestionarul de Personalitate California, Chestionarul 16 Factori Primari, chestionarele de tip „Big Five", Inventarul de personalitate Myers- Briggs, Chestionarul şi Inventarul de personalitate Eysenck, Chestionarul de tendințe accentuate Smiescheck, Inventarul Multifazic de Personalitate Minnesota, Chestionarul Psihopatie, Nevroză, Paranoia, teste de temperament. Fiecare capitol prezintă un chestionar, teoria care a stat la baza construcției acestuia, variantele existente ale chestionarului şi o exemplificare a interpretării unui profil.

Deosebit de utile pentru studenții care se inițiază în psihodiagnostic sunt listele cuprinzând conceptele esențiale şi definirea acestora prezente la sfârşitul fiecărui capitol, precum şi testele de evaluare a cunoştințelor şi sugestiile bibliografice oferite de autoare.

Un alt avantaj al lucrării îl reprezintă referințele cu privire la adaptarea şi utilizarea chestionarelor pe populația românească. Deoarece tot mai mulți practicieni încep să fie interesați de mobilitatea de achiziționare a unor instrumente de evaluare, mai ales odată cu intrarea în vigoare a noilor reglementări legate de statutul psihologului, consider că ar fi fost util ca lucrarea de față să fi cuprins şi o secțiune care să ofere informații cu privire la instituțiile care s-au ocupat de validarea pe populația românească a diferitelor instrumente.

Riguros documentată, actuală, accesibilă, reuşind să contureze o imagine de ansamblu asupra aplicării psihodiagnozei în evaluarea personalității, „Psihodiagnoza modernă. Chestionarele de personalitate" este o lucrare a cărei parcurgere poate reprezenta un start reuşit în studierea unui domeniu absolut esențial unui viitor psiholog.

Roxana Capotescu

Zoltan Bogathy, Coralia Sulea (2004) *Manual de tehnici şi abilități academice.* Timişoara: Editura Universității de Vest

Una dintre cele mai mari provocări pentru educația academică românească din perioada actuală este dezvoltarea la studenți a unor abilități care să le permită să se adapteze flexibil la cerințele în schimbare de pe piața forței de muncă. Cunoştințele teoretice şi practice, abilitățile de elaborare a unor lucrări ştiințifice, dar şi abilitățile de evaluare şi de autoevaluare a diferitelor tipuri de sarcini realizate reprezintă prerechizite necesare absolventului.

„Manualul de tehnici şi abilități academice" oferit de o echipă de zece cadre didactice de la Catedra de Psihologie a Universității de Vest din Timişoara reprezintă un ghid util în sprijinul formării şi dezvoltării de abilități necesare atât studenților, cât şi practicienilor din domeniul ştiințelor sociale. Totodată, semnalăm că este una din puținele lucrări de acest gen disponibile la noi, adaptată cerințelor academice şi profesionale actuale în acest domeniu.

Lucrarea este structurată în doisprezece capitole şi două anexe ce urmăresc două aspecte relaționate: dezvoltarea unor abilități necesare îndeplinirii îndatoririlor academice, respectiv oferirea unor standarde de realizare a diferitelor tipuri de sarcini academice.

Primele trei capitole, ,,Cum să învățăm eficient'' semnat de Ildiko Erdei, ,,Abilități academice metacognitive'' de Irina Macsinga şi ,,Managementul timpului de studiu'' de Amelia Marian oferă studentului un prilej de reflecție asupra modului în care învață, furnizând totodată o serie de repere pentru îmbunătățirea propriului stil de studiu (capitolul 1), aplicarea principalelor forme de metacogniție în diverse tipuri de sarcini (capitolul 2) şi gestionarea eficientă a timpului (capitolul 3). Deoarece întreaga activitate a studentului dar şi a practicianului se bazează pe parcurgerea literaturii de specialitate, în capitolul 4 „Cum să citeşti critic un articol" Florin Sava detaliază procesul de evaluare a unui articol ştiințific. Următoarele trei capitole ghidează studentul la psihologie în realizarea unora dintre cele mai frecvente sarcini academice ale sale: Amelia Marian ne arată cum trebuie realizată o recenzie de carte, Coralia Sulea dezvoltă principiile de realizare a unui eseu, iar demersul studiului de caz este ilustrat pentru principalele domenii din psihologie: Amelia Marian prezintă studiul de caz în domeniul educațional, Ioana Radulovici studiul de caz în domeniul clinic, iar Cătălina Zaborilă studiul de caz în domeniul organizațional.

Un element esențial atât în activitatea studentului cât şi a practicianului în domeniul psihologiei şi a celorlalte ştiințe sociale este realizarea unui studiu empiric. Delia Vîrgă prezintă în capitolul „Cercetarea psihologică şi raportul de cercetare" etapele prin care se derulează o cercetare în domeniul psihologiei, cititorul fiind învățat cum să realizeze un plan al cercetării, să analizeze şi să interpreteze datele obținute. Mona Vintilă arată în capitolul 9 cum trebuie realizată şi prezentată o lucrare în cadrul unei manifestări ştiințifice, în capitolul 10 Mona Vintilă şi Delia Vîrgă oferă informații legate de elaborarea şi susținerea lucrării de licență şi de disertație, insistând totodată asupra unor aspecte deosebit de relevante precum relația profesor - student în contextul pregătirii lucrării de licență / disertație, iar în capitolul 11 Delia Vîrgă ne învață cum se construieşte un proiect de cercetare.

Relevante atât pentru activitatea studentului cât şi a practicianului sunt liniile directoare pentru activitatea de grup oferite de Ildiko Erdei şi Coralia Sulea în cadrul capitolului final, cât şi standardele etice în cercetarea psihologică oferite de Ioana Radulovici (anexa 1) şi standardele internaționale de redactare şi citare sintetizate de Florin Sava (anexa 2).

Prezentarea clară în cadrul fiecărui capitol a obiectivelor urmărite, precum şi a abilităților pe care studentul le va asimila în urma parcurgerii materialului fac din această lucrare un instrument deosebit de util atât pentru verificarea cunoştințelor dobândite, cât şi pentru autoevaluarea propriilor produse academice. Acoperind într-o manieră riguroasă dar foarte accesibilă o gamă destul de extinsă de abilități academice necesare atât studentului, cât şi practicianului în domeniul psihologiei şi al celorlalte ştiințe sociale, putem concluziona că „Manualul de tehnici şi abilități academice" şi-a atins scopul pentru care a fost conceput.

Roxana Capotescu

Edmond Cracsner (2004): *Elemente de psihologie militara.* Bucureşti: Editura Militară

Psihologia militară începe să capete un sens din ce in ce mai relevant în cadrul pregătirii forțelor armate, a trupelor de intervenție specială şi a personalului militar, în general. Integrarea în structurile NATO impune la rândul ei anumite standarde de calitate care, în mod evident, nu pot fi atinse decât prin recrutarea, selecție, pregătirea şi evaluarea adecvată a militarilor. In acest sens cartea „Elemente de psihologie militară" reprezintă un început lăudabil pentru o ştiință care pentru mult timp a fost ignorată şi chiar subapreciată.

Cartea se vrea a fi mai mult un manual de psihologie militară, în care sunt tratate aspecte generale ale psihologiei industriale şi organizaționale cu aplicații în mediul militar. „Elemente de psihologie militară este structurată pe 10 capitole, grupate la rândul lor în patru părți.

Capitolul I „Premisele asigurării psihologice pentru luptă" oferă cititorului motivația acestei lucrări; ea prezintă în primul rând anumite delimitări conceptuale menite să clarifice sfera psihologiei militară ca ştiință, ariile de interes şi cercetare şi de asemenea